

EXOOT MOET DOOD !?!

Peter Boer

Hij pakt de gevleugelde vruchtjes van de esdoorn op, gooit ze in de lucht en al schroevend valt het paar enkele meters verderop op de grond. *Nog een keer!* Nu iets oudere vruchtjes, iets droger. Klim in die boom en doe het dan nog eens. En ja hoor, de helikopterbladen brengen ze nog veel verder. Gejuich. Moet je die rode knobbeltjes op het blad eens voelen. Stevig hè? Die knobbeltjes zijn hol. Het zijn de huisjes van hele kleine spinnetjes, mijten eigenlijk. Ze komen er nooit uit, omdat ze in die rode knotjes alles hebben wat nodig is. En die zwarte vlekken op dat blad... Enzovoort, er is zoveel te vertellen over de esdoorn. Maar de esdoorn wordt bedreigd. Het is een exoot zeggen ze. Let wel, we hebben het hier niet over de vederesdoorn of de Japanse esdoorn, maar over de doodgewone esdoorn *Acer pseudoplatanus*. Het PWN heeft een lijst van invasieve exotische planten samengesteld. Ze moeten, vroeg of laat, allemaal weg. Ze horen niet thuis in onze natuur. Wees gerust, de zomereik is geen exoot, hoewel uit DNA-onderzoek blijkt dat vrijwel alle zomereiken van heel ver weg komen, ooit geïmporteerd. Wie er nog meer op de lijst staan? De zwarte den bijvoorbeeld, de noordse esdoorn, alle sparren, de grauwe abeel. Het ideaalbeeld van onze duinbeheerder is een duin zonder deze bomen. Ik kan me wel voorstellen dat men probeert om de rimpelrozen (rozenbotteljam!) en mahonia's uit het duin weg te houden. Maar zolang de meeste exoten van de PWN-lijst overal te vinden zijn in tuinen houdt dat in dat bestrijding een eeuwig durende kwestie is. Het is goedkoper en efficiënter om een verbod tot aanplant van exoten in te stellen.

Overheden kunnen soms panisch reageren op plotse aanwezigheid van vreemde indringers. Wie herinnert zich niet de waarneming van de Oost-Aziatische boktor in januari 2010 in Boskoop. Een heel leger van ambtenaren zocht de omgeving af naar sporen van de kever. Kosten nog moeite werden gespaard. Hoogwerkers trokken de bomen met wortel en al uit de aangeharkte tuintjes van de waarnemers en hun burens. Dus u bent gewaarschuwd: zet uw waarneming van interessante exoten op www.waarneming.nl en even later staan de ambtenaren met groot materieel voor uw huis om uw tuin te verruïneren.

Er zijn ook exoten die niet direct economische schade maar wel gigantisch veel hinder kunnen veroorzaken. Wat dacht u van Argentijnse mieren die de ganse dag over de vensterbanken lopen en elke keer weer uit de broodtrommel opduiken. Of de Atlantische dwergschubmieren, die alles wat eetbaar is in huis weten te vinden. Even de ambtenaren bellen: *Ga maar naar de gemeente*. De gemeente haakt al snel af als de kosten de pan uitrijzen. Inmiddels hebben de burens ook last... enzovoorts.

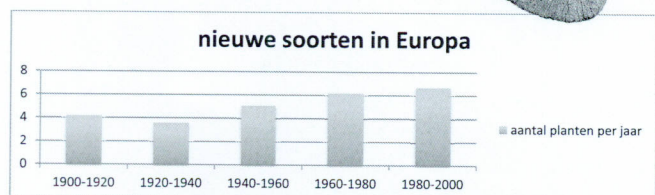
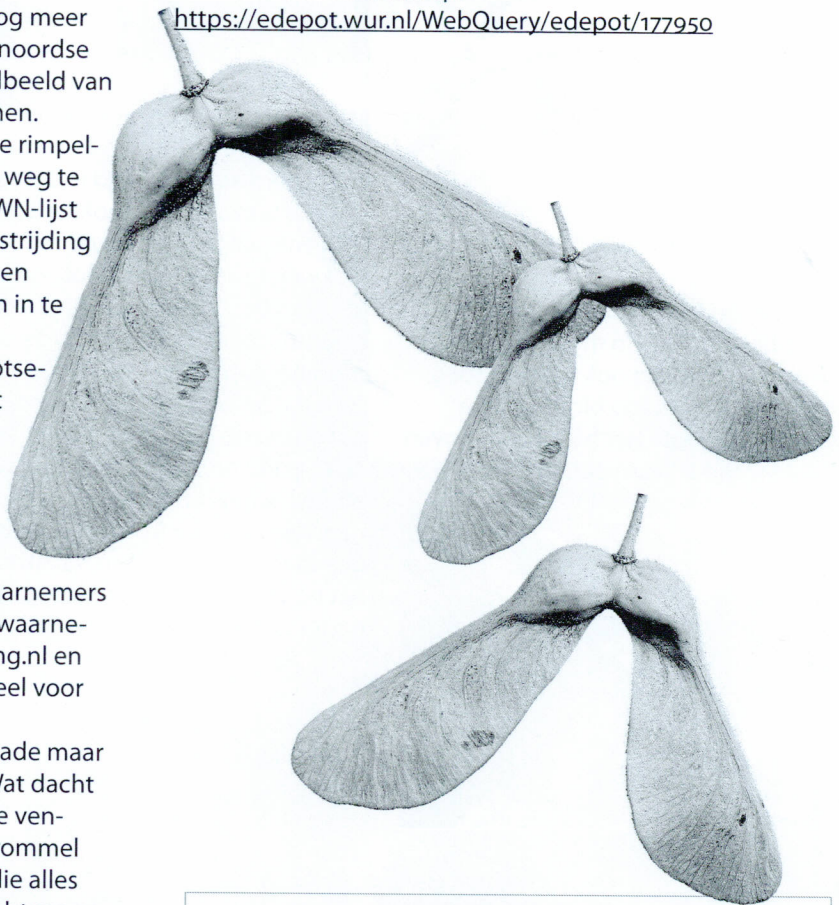
Terug naar de duinbeheerder, die graag de Natura-2000 doelstellingen wil halen. Een van de verplichtingen is dat exoten uitgebannen moeten worden. Maar hoe zit het dan met nijlganzen, halsbandparkieten, soepeenden, naakthalsgrondels

en Japanse druipzakpijpen? Die mogen hun gang gaan, of ze andere soorten nu verdringen of niet. En als damherten uit een hertenkamp ontsnappen of worden uitgezet (jawell!) dan laten we toe dat ze zich voortplanten en het duin kaal grazen, vergolfbaniseren. Sterker nog, het duin is nog niet kaal genoeg. We gaan weer andere exoten invoeren: pony's, schapen en wisenten. Het interessantste aan deze dieren is hun aaibaarheid (nou ja...) en hun stront. Strontkevers, strontpaddenstoelen, smullen geblazen voor de specialisten. Veel exoten mogen van mij blijven maar deze stinken, vernielen mijn dierbare duinen en verstoren mijn beeld van de duinen, met wuivend helm, zingende boomleeuwrieken, sappige bospestbessen en schroevende esdoornvruchtjes.

p.boer@quicknet.nl

Een leerzame publicatie over de plantaardige exoten van het PWN is te downloaden op:

<https://edepot.wur.nl/WebQuery/edepot/177950>

Figuur 1.2: De trend van toename van nieuw gevestigde planten (naar Hulme et al. 2009).